

ส่วนที่ ๕

การติดตามและประเมินผล

การติดตามแผนพัฒนา สี่ปี (พ.ศ. ๒๕ ๖๑ – ๒๕ ๖๔) และการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติเป็นหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น ต้องกำหนดแนวทางนโยบายในการบริหารพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการพัฒนาให้แผนพัฒนาท้องถิ่นตอบสนองต่อปัญหาความต้องการและศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล ดังนั้น การนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติจึงสามารถแบ่งเป็น ๔ แนวทาง ดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเอง โดยแปลงแนวทางการพัฒนาและโครงการในแผนพัฒนาตำบลสามปี นำไปจัดทำแผนงานงบประมาณหรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี/เพิ่มเติม เพื่อปฏิบัติให้บรรลุจุดประสงค์ของแผนงานโครงการ

๒. การสนับสนุนให้หน่วยงานราชการอื่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์กรเอกชนเป็นผู้ดำเนินงาน ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความพร้อมหรือมีศักยภาพเพียงพอและมีหน่วยงานหรือองค์กรอื่นมีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะดำเนินการมากกว่า

๓. การร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์กรเอกชนอื่นในการดำเนินงาน ในกรณีที่ปฏิบัติงานจะต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือองค์กร โดยอาจดำเนินงานในรูปแบบหุ้นส่วนสหการ หรือคณะทำงานหรือคณะกรรมการ

๔. การประสานหน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรเอกชน อื่นเป็นผู้จัดสรรงบประมาณและการดำเนินการตามแผนงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาตำบลสามปีและยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนา คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาและผู้ว่าราชการจังหวัด

หน่วยงานดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

กำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยการกำกับดูแลของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารท้องถิ่น ดังนี้

๑. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
๒. กองคลัง
๓. กองช่าง
๔. กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๕. กองสวัสดิการสังคม

๑. การติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑. ประธานสภาท้องถิ่น	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น	เป็น กรรมการ
(คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน)	
๓. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	เป็น กรรมการ
(คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน)	
๔. ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน	เป็น กรรมการ
๕. ผู้แทนฝ่ายบริหารที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน	เป็น กรรมการ
๖. ผู้ทรงคุณวุฒิที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน	เป็น กรรมการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
๒. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
๓. รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือน ธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ ให้ตีตประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์
๔. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

แบบที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาโดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสัปดาห์ นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

๑. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ประกอบด้วย

๑.๑ ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๐ คะแนน

๑.๒ การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ ๑๕ คะแนน

๑.๓ ยุทธศาสตร์ ๖๕ คะแนน ประกอบด้วย

(๑) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๐ คะแนน

(๒) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ๑๐ คะแนน

(๓) ยุทธศาสตร์จังหวัด ๑๐ คะแนน

(๔) วิสัยทัศน์ ๕ คะแนน

- (๕) กลยุทธ์ ๕ คะแนน
- (๖) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ๕ คะแนน
- (๗) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ ๕ คะแนน
- (๘) แผนงาน ๕ คะแนน
- (๙) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ๕ คะแนน

(๑๐) ผลผลิต/โครงการ ๕ คะแนน

คะแนนรวม ๑๐๐ คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (๘๐ คะแนน)

๒. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ประกอบด้วย

- ๒.๑ การสรุปสถานการณ์การพัฒนา ๑๐ คะแนน
- ๒.๒ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ ๑๐ คะแนน
- ๒.๓ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ ๑๐ คะแนน
- ๒.๔ ยุทธศาสตร์และแผนงาน ๑๐ คะแนน

๒.๕ โครงการพัฒนา ๖๐ คะแนน ประกอบด้วย

- (๑) ความชัดเจนของชื่อโครงการ ๕ คะแนน
- (๒) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ ๕ คะแนน
- (๓) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณ

ได้ถูกต้อง ๕ คะแนน

- (๔) โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ๕ คะแนน
- (๕) เป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ๕ คะแนน

- (๖) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐ ๕ คะแนน
- (๗) โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด ๕ คะแนน
- (๘) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง

มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญา ๕ คะแนน

- (๙) งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ) ๕ คะแนน

(๑๐) มีการประมาณการค่าถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ ๕ คะแนน

- (๑๑) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ ๕ คะแนน

(๑๒) ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ๕ คะแนน

คะแนนรวม ๑๐๐ คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (๘๐ คะแนน)

๓. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการพิจารณา

- ๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๐
- ๒. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ ๑๕

๓. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖๕
  - ๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๑๐)
  - ๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (๑๐)
  - ๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด (๑๐)
  - ๓.๔ วิสัยทัศน์ (๕)
  - ๓.๕ กลยุทธ์ (๕)
  - ๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ (๕)
  - ๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (๕)
  - ๓.๘ แผนงาน (๕)
  - ๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม (๕)
  - ๓.๑๐ ผลผลิต/โครงการ(๕) รวมคะแนน ๑๐๐

๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ใช้การติดตามและประเมินผลโครงการโดยใช้ตัวแบบวัดผลในเชิงปริมาณและคุณภาพและมีหลักเกณฑ์การประเมินผลโครงการที่สำคัญ คือ การติดตามและประเมินผลโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโครงการทุกโครงการทุกประการหรือไม่อย่างไร

๓. สรุปการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสำหรับติดตามและประเมินผลเชิงปริมาณและคุณภาพ

- (๑) แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน
- (๒) แบบบัตรคะแนน
- (๓) แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์
- (๔) แบบเชิงเหตุผล
- (๕) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน
- (๖) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้น
- (๗) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม
- (๘) แบบการประเมินผลกระทบ
- (๙) แบบการประเมินความเสี่ยง
- (๑๐) แบบประเมินตนเอง
- (๑๑) แบบอื่นๆที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้น ทั้งที่ต้องอยู่ภายใต้กำหนด

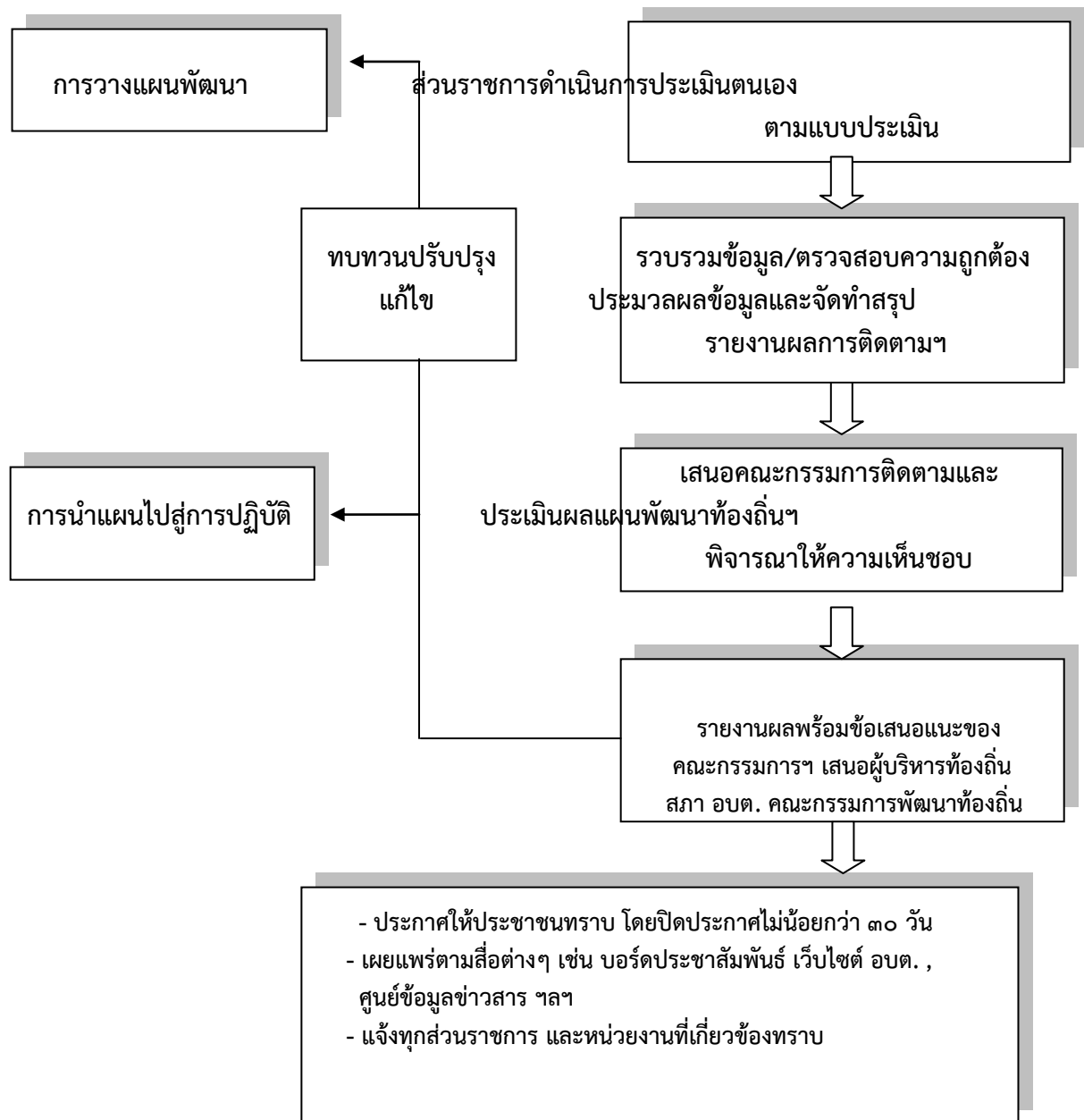
กรอบข้อ (๑)-(๑๐) หรือเป็นแบบผสมก็ได้

เชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ ผลที่ได้จริงๆ คืออะไร ค่าใช้จ่าย เวลา เป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่
ประชาชนได้ประโยชน์อย่างไรหรือราชการได้ประโยชน์อย่างไร
วัดผลนั้นได้หรือไม่ หรือวัดได้เท่าไร
ผลกระทบ

การติดตาม

องค์การบริหารส่วนตำบล โคกสว่าง ได้กำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผลโดยให้คณะกรรมการ/คณะทำงานติดตามและประเมินผลโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของแต่ละโครงการทั้งนี้ควรกำหนดช่วงเวลาในการติดตามผลอย่างน้อย โครงการละ ๒ ครั้ง และประเมินผลโครงการในภาพรวมอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง แล้วรายงานให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นรวมทั้งประกาศให้ประชาชนทราบ

แผนภาพ ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

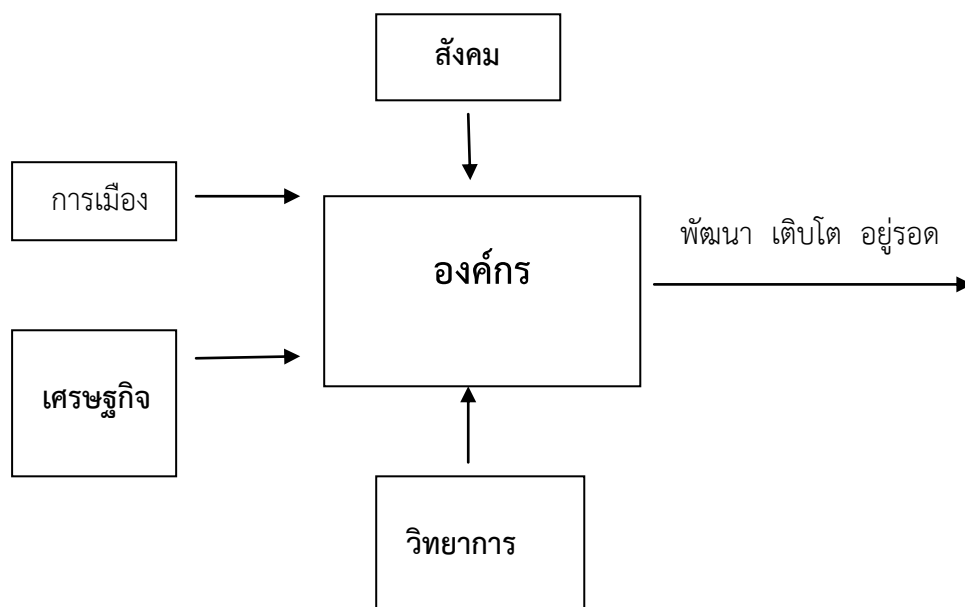

๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่อนาคต (เช่น จะทำ สนับสนุน ส่งเสริม ป้องกัน อย่างไร เป็นต้น)

ในทฤษฎีทางวิชาการการจัดการ ชี้ว่า องค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชนจะพัฒนา เติบโตและอยู่รอดได้ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ๔ ประการ ตลอดเวลาซึ่งประกอบด้วย

- ๑) สิ่งแวดล้อมด้านการเมือง
- ๒) สิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ
- ๓) สิ่งแวดล้อมด้านสังคม
- ๔) สิ่งแวดล้อมด้านวิทยาการใหม่ๆ

จากแผนภาพ องค์กรการบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นองค์กรภาครัฐองค์กรหนึ่ง จึงมีความจำเป็นจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมต่างๆ ๔ ประการดังที่ กล่าวมาแล้ว เพื่อให้องค์กรพัฒนาเติบโตและอยู่รอดต่อไปได้ วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องวิเคราะห์ตามสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ทั้ง ๔ ประการ ดังนี้

๑. การปรับตัวให้เข้ากับการเมืองที่เปลี่ยนแปลง

หากกล่าวถึงการปกครองของไทยในปัจจุบัน อาจแบ่งระดับการเมืองออกได้เป็น ๒ ระดับ ได้แก่ การเมืองระดับชาติ และการเมืองระดับท้องถิ่น การเมืองระดับชาติ ได้แก่ การเมืองระดับรัฐบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ในส่วนของการเมืองระดับท้องถิ่นนั้นยังสามารถแบ่งแยกย่อยออกได้เป็นหลายประเภท เช่น การเมืองของ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือ องค์กรบริหารส่วนตำบล หรือแม้กระทั่งการเมืองในระดับหมู่บ้านที่จะต้องมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโดยราษฎรในหมู่บ้านนั้นๆ เป็นต้น

ในสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันและผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่างชี้ว่าการเมืองระดับชาติ ยังมีอิทธิพลต่อการเมืองในระดับท้องถิ่นอยู่หลายประการ เช่น การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นต้องอาศัยภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองระดับชาติเพื่อช่วยในการหาเสียง การให้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจจาก

ส่วนกลางมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเลือกให้เฉพาะท้องถิ่นทั้งเป็นพรรคพวกเดียวกันกับราชการส่วนกลาง เป็นต้น

ในอนาคต อำนาจหน้าที่และบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นจะเป็นอย่างไรนั้นส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลจากการเมืองระดับชาติ ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นนโยบายของรัฐที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งสลับสับเปลี่ยนกัน ๒ กรณี กล่าวคือการรวมอำนาจการปกครอง หรือการกระจายอำนาจการปกครอง ดังนั้น ผู้ที่จะปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลจึงจำเป็นต้องทราบความเคลื่อนไหวของนโยบายรัฐอยู่ตลอดเวลา เพื่อบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ากับสถานการณ์ดังกล่าวที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ในส่วนปัจจัยการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยกันเองนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งโดยหลักการแล้วการตัดสินใจกำหนดนโยบายควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายการเมืองท้องถิ่น ทุกฝ่ายควรรู้ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของการเมืองท้องถิ่นในทุกระดับทั้งระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและระดับหมู่บ้าน เพราะการเมืองท้องถิ่นเหล่านี้มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและจะต้องมีผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ข้าราชการท้องถิ่นควรพยายามปรับข้อเท็จจริงในท้องถิ่นให้เข้ากับระเบียบกฎหมายของรัฐ ซึ่งในบางครั้งระเบียบกฎหมายอาจไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนในท้องถิ่นก็ต้องเป็นหน้าที่ของข้าราชการท้องถิ่น ที่จะประยุกต์ใช้กฎหมาย ให้สามารถใช้ได้จริงตามสภาพและบริบทแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นๆ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นนักบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง

๒. การปรับตัวเข้ากับเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง

เมื่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไม่ดี ทำให้ประชาชนยากจนเพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุของปัญหาอื่นๆ ที่กระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาไม่ว่าจะเป็นปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี เด็ก ปัญหาประชาชนเรียกร้องในสิ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าสิ่งที่แก้ไขปัญหายั่งยืน เช่น ต้องการผ้าห่มกันหนาวฟรี เสื้อกันหนาวฟรี และของฟรีอื่นๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งสวนทางกับระเบียบกฎหมายและการตรวจสอบอย่างเข้มงวดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ที่พยายามจำกัดขอบเขตการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องของการแจกของให้แก่ราษฎร

อีกปัญหาหนึ่งประชาชนอาจขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะต้องเอาเวลาไปทำงานหาเงินเพื่อปากท้องของตนเองก่อนหรือบางครั้งอาจมีส่วนร่วมแค่การรับเงินและไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รวมตลอดถึงปัญหาความยากจนของประชาชนจะสร้างความเข้มแข็งให้กับนโยบายประชานิยมไปโดยปริยายซึ่งอาจจะส่งผลกระทบในทางลบระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการส่งเสริมลักษณะนิสัยการพึ่งพิงรัฐอยู่ตลอดเวลาของประชาชน เป็นต้น

ดังนั้น การสร้างกระบวนทัศน์ทางความคิดให้แก่ประชาชนตามหลัก ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควรเป็นสิ่งสำคัญที่นักบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสนใจที่จะส่งเสริมและพัฒนาในประเด็นนี้

๓. การปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลง

ชุมชนแต่ละชุมชนมีสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ก็ต้องเผชิญกับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น บางครั้งที่อาจเป็นสังคมของคนพุทธ บางพื้นที่อาจเป็นสังคมของคนคริสต์หรืออิสลาม บางพื้นที่เป็นสังคมปฐมนุญ (ชุมชนชนบท) บาง

พื้นที่เป็นสังคมทุติยภูมิ (ชุมชนในเมือง) บางพื้นที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างดี บางพื้นที่ประชาชนขาดความร่วมมือ บางพื้นที่อาจเป็นสังคมที่ประกอบด้วยชนเผ่าต่างๆ มากมาย เป็นต้น

สภาพของสังคมไทยมักเป็นสังคมอุปถัมภ์ ผู้บริหารส่วนถิ่นอาจมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจกำหนดนโยบายไปตอบสนองต่อกลุ่มญาติพี่น้องของตน กลุ่มอื่นที่แพ้การเลือกตั้งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองก็หาทางโจมตี ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นในสังคมท้องถิ่นมากกว่าในอดีต ดังนั้น บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลจึงจำเป็นต้องเข้าใจผลกระทบที่มาจากสาเหตุการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นที่ส่งผลโดยตรงต่อความสัมพันธ์ในสังคมท้องถิ่นยุคปัจจุบัน ต้องมีความสามารถในการบริหารงานบนความขัดแย้งในสังคม เพราะคงไม่มีสังคมใดในประเทศไทยที่จะมีคนที่ชอบสิ่งที่เหมือนกันได้หมด การปฏิบัติงานทุกอย่างย่อมมีการเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ต่อต้าน และไม่ต่อต้าน อยู่คู่สังคมประชาธิปไตยเสมอสำคัญเพียงแต่จะสามารถลดระดับหรือแก้ไขความขัดแย้งที่รุนแรงนั้นได้อย่างไร

๔. การปรับตัวเข้ากับวิทยาการใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลง

ในปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรโดยการฝึกอบรมอยู่ประจำ เช่น การฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมต่างๆ การฝึกอบรมการจัดทำเว็บไซต์องค์กร เป็นต้น ประกอบกับกรมส่งเสริมฯ มีเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ทุกวัน เช่น การเผยแพร่หนังสือสั่งการต่างๆ ผ่านช่องทางการสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น หากพนักงานท้องถิ่นให้ความสำคัญในการอ่านหนังสือสั่งการของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นทางอินเทอร์เน็ตอยู่เป็นประจำจะนำมาซึ่งการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและไม่ขัดต่อระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา (รวมถึงองค์ประกอบสำคัญของข้อมูลเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะ เป็นต้น)

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง มีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา โดยอิงการคาดการณ์ การพัฒนาต่างๆ อยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมภายนอกต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑) การเปลี่ยนแปลงในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

- รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะส่งผลกระทบต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร
- แนวโน้มการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลทั่วประเทศ
- แนวโน้มการควบรวมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของการจัดสรรงบประมาณให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) การเปลี่ยนในระดับภูมิภาคที่ส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

AEC หรือ Asean Economics Community คือการรวมตัวของชาติในอาเซียน ๑๐ ประเทศ โดยมี ไทย พม่า สลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บรูไน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน จะมีรูปแบบคล้ายๆ กลุ่ม Euro Zone นั่นเอง จะทำให้มีผลประโยชน์อำนาจต่อรองต่างๆ กับคู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของชาติในอาเซียนก็จะเสรี ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่แต่ละประเทศอาจจะขอไว้ไม่ลดภาษีนำเข้า (เรียกว่าสินค้าอ่อนไหว

Asean จะรวมตัวเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมีผลเป็นรูปธรรม ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ วันนั้นจะทำให้ภูมิภาคนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากโดยแบบพิมพ์เขียว หรือแนวทางที่จะให้ AEC เป็นไปคือ

๑. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
๒. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
๓. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน
๔. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ไว้จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนั้น จึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค หรือเข้าสู่ AEC ที่ส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ในยุทธศาสตร์ต่างๆ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการหลั่งไหลเข้ามาของประชากรประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะมาในฐานะนักท่องเที่ยว คนทำงาน หรือการอื่นใด การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เช่น ถนน ป้ายจราจรที่มีภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศที่จำเป็น เป็นต้น

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและแก้ไขปัญหาความยากจน

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และแก้ไขปัญหาความยากจน การส่งเสริมอาชีพ พื้นฐานเพื่อรองรับการหลั่งไหลเข้ามาของประชากรประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะมาในฐานะนักท่องเที่ยว คนทำงาน หรือการอื่นใด

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต

- ปัญหาสังคมจะรุนแรงถ้าไม่ได้รับการวางแผนที่ดี เนื่องจากจะมีขยะจำนวนมากมากขึ้น ปัญหาการแบ่งชนชั้น ถ้าคนไทยทำงานกับคนต่างชาติที่ด้อยกว่า อาจมีการแบ่งชนชั้นกันได้จะมีชุมชนสลัมเกิดขึ้น ปัญหาด้านการตั้งครุฑก่อนวัยอันควร

- ปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญคงหนีไม่พ้น โรคติดต่อที่สำคัญไม่ว่าจะเป็น โรคเอดส์ ไข้หวัดนกและโรคอื่นๆ ที่มีผลจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าในประเทศไทย การค้ามนุษย์และการท่องเที่ยว มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน การแพร่ระบาดของโรคศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์

- การศึกษา ภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาที่คนไทยมีความเชี่ยวชาญในการสื่อสารน้อยกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง จึงได้เริ่มต้นสนับสนุน ส่งเสริมการนำครูต่างชาติเข้ามาสอนภาษาอังกฤษให้กับโรงเรียนในพื้นที่เพื่อนำร่องไปสู่โครงการอื่นๆ ในการเร่งรัดพัฒนาให้มีทักษะเพิ่มมากขึ้น

- ศาสนา อาจเกิดความขัดแย้งในการเผยแพร่ศาสนาของชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในไทยมากขึ้น เช่น อาจมีการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม อาจมีการกระทบกระทั่งกันระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน

- วัฒนธรรม ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนมีแผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนระบุในแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ที่สำคัญ คือ การพัฒนามนุษย์และการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ต้องสร้างความตระหนักรู้ถึงความแตกต่างในมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ห้ามมุสลิมมีอาหารที่เป็นข้อห้าม ตามธรรมเนียมบรูไนไม่มีการจับมือกับเพศตรงข้าม การใช้มือซ้ายในการส่งของหรือนามบัตรให้แก่ชาวมุสลิมถือเป็นสิ่งไม่สุภาพ

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ต้องให้ความสำคัญกับการจัดระเบียบชุมชนสังคมและความสงบเรียบร้อยมากขึ้นเนื่องจากกฎหมายและวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้น อาจมีการฝ่าฝืนกฎหมายจากชาวต่างประเทศในไทยมากขึ้นทั้งโดยตั้งใจและความไม่รู้กฎหมาย อีกทั้งอาจเกิดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า ด้วยสาเหตุที่เกิดจากคนไทยและชาวต่างชาติ สาเหตุที่เกิดจากคนไทยคือการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรทำให้ที่ทำกินไม่เพียงพอต่อความต้องการหรือการขายที่ดินให้นายทุนแล้วไม่มีที่ทำกินจึงต้องบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ส่วนสาเหตุจากชาวต่างชาติ อาจมีนายทุนมาทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การตัดไม้เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ มลพิษจากข้อเสียข้ามแดน เช่นอาจมีขยะข้ามแดน

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การบริหารภาครัฐต้องเร่งรัฐพัฒนาให้ตอบสนองการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการในด้านการอนุญาต อนุมัติ ต่างๆ ซึ่งต้องมีคู่มือภาษาอังกฤษ จีน เป็นต้น เพื่อสื่อสารกับชาวต่างชาติที่ต้องการทำนิติกรรมต่างๆเกี่ยวกับรัฐ เช่น การเสียภาษีบำรุงท้องที่ การเสียภาษีป้าย เป็นต้น อีกทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำเป็นต้องพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่สื่อสารกับผู้ใช้บริการที่เป็นชาวต่างชาติ การอำนวยความสะดวกของประชาชนในการเข้ารับบริการจากภาครัฐ การส่งเสริมการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักระบอบประชาธิปไตย การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีขีดความสามารถในการพัฒนา

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย

- การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของไทยทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง ต้องให้ความสำคัญกับการการจัดระเบียบชุมชน สังคมและความสงบเรียบร้อยมากขึ้น เนื่องจากกฎหมายและวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้น อาจมีการฝ่าฝืนกฎหมายมากขึ้นอาจทั้งโดยตั้งใจและความไม่รู้กฎหมาย อีกทั้งอาจเกิดปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด เพิ่มขึ้น